

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π/ΘΜΙΑΣ &
Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ (ΠΕ.Κ.Ε.Σ.) ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**

**ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΕ01
Δρ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΥΛΟΥ**

Λάρισα , 8/10/2019
Α.Π: 1816

Προς

Β) τους κκ Καθηγητές κλ. ΠΕ01/Θεολόγων
Γυμνασίων, ΓΕΛ, ΕΠΑΛ αρμοδιότητας ΠΕΚΕΣ
Θεσσαλίας και ΠΕΚΕΣ Δυτικής Μακεδονίας (Δια των
κκ Διευθυντριών/Διευθυντών των Σχολείων. Εφόσον
είναι εφικτό να δοθεί στους συναδέλφους ΠΕ01 με
ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)

Ταχ. Δ/ση : Ηπείρου & Ανθ. Γαζή
Ταχ. Κώδικας : 412 22 Λάρισα
Τηλέφωνο : 2410619344
e-mail: pekes@thess.pde.sch.gr
Δικτυακός τόπος:
<http://pekesthess.sites.sch.gr/index.php>

Θέμα: « Πληροφόρηση Θεολόγων»

Αγαπητές και Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Εύχομαι σε όλες και όλους Υγεία και κάθε καλό με τη βοήθεια του Θεού. Θα ήθελα να στείλω και πάλι πολλές ευχαριστίες για την άψογη συνεργασία που είχαμε, και τις ευκαιρίες που μου δώσατε να αφουγκραστώ τον παλμό και τις αγωνίες σας.

Σας πληροφορώ ότι στην πλατφόρμα e class έχει δημιουργηθεί σεμινάριο με τίτλο «**Διαχείριση της σχολικής τάξης από το Θεολόγο καθηγητή**» με στόχο τη συνεχή αμφίδρομη επικοινωνία μας, ώστε να παρουσιαστούν σύγχρονες εκπαιδευτικές πρακτικές και να συζητηθούν σκέψεις και προτάσεις για τη διαχείριση της σχολικής τάξης από το Θεολόγο.

Όσοι συνάδελφοι επιθυμούν να συμμετάσχουν στο σεμινάριο, παρακαλώ να συμπληρώσουν τη φόρμα εκδήλωσης ενδιαφέροντος που επισυνάπτεται, και να τη στείλουν στο προσωπικό μου e mail npavlou@sch.gr, ώστε να τους σταλούν κωδικοί και οδηγίες .

Υπενθυμίζω ότι και η πλατφόρμα e class «ΠΕ01 [ΠΑΥΛΟΥ] (ΠΕΚΕΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ)» περιέχει υλικό που αφορά όλους τους συναδέλφους θεολόγους. Είναι πάντα στη διάθεσή σας και ανανεώνεται συνεχώς. Εκτός των άλλων, περιλαμβάνει και το υλικό των σεμιναρίων που έχουν υλοποιηθεί δια ζώσης. Η διεύθυνσή της είναι https://free.openeclass.org/main/login_form.php?user=guestINT225&next=%2Fcourses%2FINT225%2F και το «συνθηματικό» pekes2018.

Παράλληλα από την ιστοσελίδα Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ (<https://blogs.sch.gr/npavlou/>) μπορείτε να ενημερώνεστε για τα ΦΕΚ, Εγκυκλίους κ.α. που αφορούν το μάθημά μας. Και αυτή ανανεώνεται συνεχώς.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς

Ο Συντονιστής ΕΕ ΠΕ01

Δρ Νικόλαος Παύλου

ΧΡΗΣΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΠΕ01

Αναθέσεις σε Θεολόγους

Σύμφωνα με την 76099/Δ2/ 11-05-2018 απόφαση του ΥΠΠΕΘ οι Θεολόγοι διδάσκουν:

- Τα Θρησκευτικά Γυμνασίου, ΓΕΛ, ΕΠΑΛ (1^η ανάθεση)
- Φιλοσοφία Β' Λυκείου (2^η ανάθεση)
- Ερευνητική Εργασία (συνθετική εργασία /project), η οποία ανατίθεται σε όλους τους κλάδους εκπαιδευτικών που διδάσκουν στο Γενικό Λύκειο.

Να σημειωθεί ότι τα Θρησκευτικά Γυμνασίου μπορούν να τα διδάξουν σε 3^η ανάθεση οι εκπαιδευτικοί κλ. ΠΕ02.

Απαλλαγές από το μάθημα των Θρησκευτικών

Η νομοθεσία για την απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών βρίσκεται στην **ΥΑ 12773/Δ2/23.01.2015** (πρβλ και **ΥΑ 10645/ΓΔ4/23.01.2018**). Σύμφωνα με αυτή «Το μάθημα των Θρησκευτικών είναι υποχρεωτικό για όλους τους μαθητές (άρ.16, παρ.2 του Συντάγματος) και διδάσκεται στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα επίσημα υποχρεωτικά αναλυτικά και ωρολόγια προγράμματα, ακολουθεί τους γενικούς σκοπούς της εκπαίδευσης και απευθύνεται σε όλους τους μαθητές..

Δυνατότητα απαλλαγής έχουν οι αλλόθρησκοι ή ετερόδοξοι ή άθρησκοι, που επικαλούνται λόγους θρησκευτικής συνείδησης.

Η απαλλαγή παρέχεται νόμιμα, αποκλειστικά και μόνο για την προάσπιση της ελευθερίας της θρησκευτικής συνείδησης».

Αναλυτικό Πρόγραμμα των Θρησκευτικών

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα των Θρησκευτικών βρίσκεται βασικά στα ΦΕΚ Προγράμματος Σπουδών Δημοτικού-Γυμνασίου (ΦΕΚ 2104-19.06.2017) και ΦΕΚ Προγράμματος Σπουδών Λυκείου (ΦΕΚ 2105-19.06-2017).

Γυμνάσιο: Αυτή τη στιγμή ισχύουν οι «Οδηγίες για τη διδασκαλία μαθημάτων Κοινωνικών Επιστημών στο Γυμνάσιο για το σχολικό έτος 2018 – 2019», υπ' αριθμ. 142749/Δ2/04-09-2018 ΥΠΠΕΘ, στην οποία τονίζεται «ισχύουν η ύλη και οι οδηγίες διδασκαλίας, όπως έχουν οριστεί για το σχολικό έτος 2017-2018, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 164306/Δ2/03-10-2017 έγγραφο του ΥΠ.Π.Ε.Θ. («Οδηγίες για τη διδασκαλία των Θρησκευτικών στο Γυμνάσιο για το σχολικό έτος 2017-2018)». Σε αυτό αναφέρονται:

Α. Τα Εργαλεία και υλικά για την εφαρμογή των νέων Προγραμμάτων (Βλ <http://iep.edu.gr/el/thriskeftika-programmataspoudon> και ο ιστότοπος υποστήριξης της εφαρμογής <http://iep.edu.gr/index.php/el/thriskeftika>).

Β. Παιδαγωγικές και διδακτικές οδηγίες που συνοψίζονται στις παρακάτω:

1. Το Πρόγραμμα Σπουδών στα Θρησκευτικά Δημοτικού - Γυμνασίου χαρακτηρίζεται ως Πρόγραμμα Διαδικασίας, επειδή ο ίδιος ο εκπαιδευτικός διαμορφώνει το διδακτικό του έργο κάνοντας επιλογές από το Πρόγραμμα Σπουδών ανάλογα με το μαθητικό δυναμικό και τις ανάγκες του.
2. Τα βήματα διαμόρφωσης της διδασκαλίας είναι τα εξής:
 - α) επιλέγονται τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του δώρου
 - β) επιλέγονται το βασικό θέμα/τα βασικά θέματα, που υπηρετούν τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα που έχουν επιλεγεί.
 - γ) διαμορφώνονται οι δραστηριότητες με βάση τις διδακτικές τεχνικές που προτείνονται
 - δ) αν σε κάποια δραστηριότητα χρειάζεται πηγή (γραπτό ή πολυτροπικό κείμενο), ανατρέχουμε στον Φάκελο Μαθήματος και στην ιστοσελίδα του Ι.Ε.Π. και επιλέγεται πηγή.
3. Αξιολόγηση. Η φιλοσοφία της αξιολόγησης στηρίζεται στο γεγονός ότι είναι παρωχημένη η μέχρι τώρα βασική ερώτηση κάθε διδάσκοντος «τι θα διδάξω, τι ύλη θα καλύψω και με ποιο τρόπο θα τη μεταφέρω στην τάξη» και δεν είναι πλέον κατάλληλη. Η βασική ερώτηση που ταιριάζει στο νέο ΠΣ διαμορφώνεται στο **«τι θα μάθουν οι μαθητές/τριές μου;»**. Η ερώτηση αυτή δεν μπορεί να απαντηθεί παρά μόνο με την εφαρμογή κατάλληλων μεθόδων αξιολόγησης των μαθητών/τριών, που θα είναι ατελέσφορες, όμως, αν δεν συνδυαστούν με διαδικασίες αυτοαξιολόγησης του διδάσκοντος/της διδάσκουσας και διάθεση προσαρμογής.

Λύκειο: Αυτή τη στιγμή ισχύουν οι «Οδηγίες διδασκαλίας για το μάθημα των Θρησκευτικών στα Ημερήσια και Εσπερινά Λύκεια για το σχολικό έτος 2017-2018 Υπ' αριθμ 168781/Δ2/09-10-2017 έγγραφο ΥΠΠΕΘ). Σε αυτό αναφέρονται:

A. Εργαλεία και υλικά για την εφαρμογή των νέων Προγραμμάτων

1. Προγράμματα Σπουδών (<http://iep.edu.gr/el/thriskoftika-programmata-spoudon>)
2. Ιστότοπος υποστήριξης της εφαρμογής.

Το Ι.Ε.Π. έχει αναπτύξει και θέσει σε λειτουργία ήδη από τον Σεπτέμβριο του 2016

δυναμικό/διαδραστικό ιστότοπο στη διεύθυνση:
<http://iep.edu.gr/index.php/el/thriskoftika> .
3. Το νέο ΠΣ στα Θρησκευτικά Λυκείου είναι εννοιολογικό πρόγραμμα ως προς τη δόμηση και προσέγγιση των διδακτικών θεμάτων. Η πρώτη ύλη της μεθόδου είναι οι «βασικές έννοιες». Οι έννοιες αυτές είναι λέξεις από την πανανθρώπινη γλώσσα, που αφορούν στη θρησκευτική μάθηση και που μας δίνουν τη δυνατότητα να παρουσιάσουμε και να ερμηνεύσουμε την ανθρώπινη εμπειρία, είναι οι ρίζες που μας προσφέρουν εργαλεία να κατανοήσουμε και να νοηματοδοτήσουμε τον κόσμο.

B. Σχεδιασμός και βήματα στη διδασκαλία

1. Σχεδιάζουμε τη διδασκαλία μας, ανάλογα με τις μαθησιακές ανάγκες και το προφίλ κάθε τάξης, ακολουθώντας τα στάδια που περιγράφονται στις Μεθόδους – Δραστηριότητες. Μπορούμε βέβαια να χρησιμοποιήσουμε δικές μας

δραστηριότητες ή υλικό, το οποίο, όμως, να είναι συμβατό με την ανάλυση του κάθε σταδίου της μεθόδου και να υπηρετεί τα ΠΜΑ και τα σημεία αξιολόγησης του ΠΣ.

2. Αξιολόγηση των μαθητών στο Λύκειο

«Ο/Η εκπαιδευτικός παρακολουθεί την προσπάθεια και το έργο των μαθητών σε όλη τη διαδικασία της διδασκαλίας και αξιολογεί τον βαθμό επίτευξης των Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων. Δίνει το στίγμα του σημείου που βρίσκεται ο/η κάθε μαθητής/μαθήτρια σε σχέση με αυτά. Αποτιμά ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία που προκύπτουν από την παρατήρηση, τις ατομικές και συλλογικές εργασίες, τους φακέλους εργασίας, την αυτοαξιολόγηση και τις γραπτές δοκιμασίες. Τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας διαμορφώνουν και την τελική ή αθροιστική αξιολόγηση. Αν το αποτέλεσμα δεν είναι το επιδιωκόμενο, τότε απαιτείται αναπροσαρμογή και αναδιαμόρφωση στις διδακτικές ενέργειες του/της εκπαιδευτικού, με στόχο πάντοτε την αποτελεσματική διδασκαλία».

ΕΠΑΛ. Ισχύουν οι οδηγίες του Λυκείου.

Εορτή Τριών Ιεραρχών

Σύμφωνα με Υ.Α.79942/ΓΔ4/21-05-2019 (ΦΕΚ τ.Β 2005/2019) "Εγγραφές, μετεγγραφές, φοίτηση και θέματα οργάνωσης της σχολικής ζωής στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης" για τη γιορτή των Τριών Ιεραρχών ισχύει (άρθρο 2, παρ.4 & 6) :

4) «Ημέρες αργίας των Γυμνασίων, Γενικών Λυκείων, Επαγγελματικών Λυκείων, Γυμνασίων ΕΑΕ, Λυκείων ΕΑΕ, Ενιαίων Ειδικών Επαγγελματικών Γυμνασίων-Λυκείων και Εργαστηρίων Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ε.Ε.Ε.ΕΚ.) ορίζονται:

α) όλες οι Κυριακές

β) οι θρησκευτικές εορτές του Αγίου Πνεύματος και των Τριών Ιεραρχών.....»

6) «...Κατά την παραμονή της θρησκευτικής εορτής των Τριών Ιεραρχών, με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών, αφιερώνεται ένα δίωρο από το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων σχετικών με την προσφορά των Τριών Ιεραρχών στα γράμματα. Αν η ημέρα αυτή συμπίπτει με Σάββατο ή αργία, οι ανωτέρω εκδηλώσεις πραγματοποιούνται την προηγούμενη του Σαββάτου ή της αργίας αυτής».

Εξετάσεις

Γυμνάσιο: Σύμφωνα με το ΠΔ 126/2016 (ΦΕΚ 211/Β/ 11-11-2016, όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με το ΠΔ 44/2017 ΦΕΚ 69/Α/16-5-2017), τα Θρησκευτικά ανήκουν στην Ομάδα Β' των μαθημάτων του Γυμνασίου. Σύμφωνα με το άρθρο 3, 1Γ «Στα μαθήματα της Ομάδας Β' διενεργείται μία ωριαία γραπτή δοκιμασία κατά τη διάρκεια του πρώτου τετραμήνου και μία κατά τη διάρκεια του δεύτερου τετραμήνου. Κατά το δεύτερο τετράμηνο ο διδάσκων μάθημα της δεύτερης ομάδας δύναται να επιλέξει, αντί της διεξαγωγής ωριαίας γραπτής δοκιμασίας σε κάποιο τμήμα ή κάποια τμήματα, την ανάθεση

μιας συνθετικής δημιουργικής εργασίας μικρής έκτασης στους μαθητές του τμήματος ή των τμημάτων».

Λύκειο: Σύμφωνα με την 169626/Δ2/11-10-2018 τα Θρησκευτικά ανήκουν στην Ομάδα Β΄ των Μαθημάτων Γενικής Παιδείας τα οποία δεν εξετάζονται γραπτώς στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις. Διενεργούνται δύο (2) υποχρεωτικές ωριαίες γραπτές δοκιμασίες, μία κατά τη διάρκεια του πρώτου τετραμήνου και μία κατά τη διάρκεια του δεύτερου τετραμήνου. Αν υπάρχει αντικειμενικό πρόβλημα, και η ωριαία γραπτή δοκιμασία του πρώτου τετραμήνου δεν πραγματοποιηθεί στο πρώτο τετράμηνο, τότε διενεργούνται και οι δύο (2) ωριαίες γραπτές δοκιμασίες στο δεύτερο τετράμηνο.

ΕΠΑΛ: Σύμφωνα με την Φ4/177399/Δ4/ 22-10-2018 τα Θρησκευτικά διδάσκονται στην Α΄ Τάξη Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑΛ από 1 ώρα αντίστοιχα και στη Β΄ Τάξη Ημερήσιου ΕΠΑΛ 1 ώρα και είναι μάθημα μη εξεταζόμενο.

Ο Συντονιστής ΕΕ ΠΕ01

Νικόλαος Παύλου